

FACULTADE DE FILOLOXÍA
DEPARTAMENTO DE FILOLOXÍA GALEGA

Morfloxía do Galego

Xosé Xove Ferreiro

GUÍA DOCENTE E MATERIAL DIDÁCTICO
2011/2012

FACULTADE DE FILOLOXÍA. DEPARTAMENTO DE FILOLOXÍA GALEGA

AUTOR: Xosé Xove Ferreiro
Edición electrónica. 2011

ADVERTENCIA LEGAL: Reservados todos os dereitos. Queda prohibida a duplicación total ou parcial desta obra, en calquera forma ou por calquera medio (electrónico, mecánico, gravación, fotocopia ou outros) sen consentimento expreso por escrito dos autores.

I. MATERIA

NOME: **Morfloxía do Galego**

CÓDIGO: G5051325.

CARÁCTER: Obrigatoria

Terceiro curso

Pertence ao módulo Maior do Grao en Lingua e literatura galegas

CRÉDITOS: 6 créditos ECTS.

DURACIÓN: Segundo cuadrimestre.

Tres horas semanais (2 horas CLEO e 1 hora CLIL)

II. PROFESOR

XOSÉ XOVE FERREIRO

Departamento de Filoloxía Galega.- Área de Filoloxías Galega e Portuguesa

Horario de visitas: luns e martes de 9 a 12. Desp. 107.

Ext. telefónica: 11789.

Correo electrónico: xose.xove@usc.es

III. OBXECTIVOS DA MATERIA

Coñecemento fundamental da gramática descritiva do galego no nivel das unidades “morfema” e “palabra”:

- -Obter as habilidades básicas para poder describir a estrutura interna das palabras
- -Coñecer e identificar adecuadamente as unidades morfolóxicas do galego
- -Saber distinguir os compoñentes morfolóxicos da palabra, particularmente os flexivos
- -Coñecer a caracterización e clasificación de cada clase de palabras

IV. CONTIDOS

A) Teoría:

I. A PALABRA COMO UNIDADE MORFOLÓXICA

1. Concepto de “palabra”. Clases de palabras
2. O verbo. Caracterización e clases
3. O substantivo. Caracterización e clases
4. O adxectivo. Caracterización e clases
5. Artigo e pronomes. Caracterización e clases
6. O adverbio. Caracterización e clases
7. A preposición e a conxunción

II. O MORFEMA COMO CONSTITUÍNTE DA PALABRA

1. A morfoloxía. Morfoloxía derivativa e morfoloxía flexiva.
2. O morfema: definición e clases
3. Os morfemas flexivos: funcións e realizacións
4. Morfoloxía nominal. Categorías de xénero e número
5. Morfoloxía verbal. Categorías verbais
6. As perífrases verbais

B) Práctica: exercicios de comprensión do explicado na teoría e de posta en práctica dos contidos estudados.

C) Actividades dirixidas

Realización ao longo do cuadrimestre dun traballo de morfoloxía do galego.

V. BIBLIOGRAFÍA BÁSICA E COMPLEMENTARIA

GRAMÁTICAS XERAIS:

- Álvarez, R. e X. Xove (2002): Gramática da lingua galega. Vigo: Galaxia.
- Alvarez, R. H. Monteagudo e X. L. Regueira (1986): Gramática galega. Vigo: Galaxia.
- Freixeiro Mato, X. R. (2000): Gramática da lingua galega, t. II: Morfosintaxe. Vigo: Ed. A Nosa Terra.
- Hermida, C. (2003): Gramática práctica: Morfoxintaxe. Santiago de Compostela: Sotelo Blanco.

MANUAIS XERAIS E DE MORFOLOXÍA:

- Ambadiang, T (1994): La morfología flexiva. Madrid: Taurus.
- Coseriu, Eugenio (1981): Lecciones de lingüística general. Madrid: Gredos.
- Hub Faria, I., E. Ribeiro Pedro, I. Duarte e C. A. M. Gouveia (org.) (1996): Introdução à linguística geral e portuguesa. Lisboa: Caminho.
- Mateus, M. H. M. / A. Andrade / M. del C. Viana / A. Villalva (1990): Fonética, fonologia e morfologia do português. Lisboa: Universidade Aberta.
- Matthews, Peter H. (1980): Morfología. Introducción a la teoría de la estructura de la palabra. Madrid: Paraninfo.
- Mel'chuk, I. A. (1993-1996): Cours de morphologie générale (Théorique et descriptive). 3 v. Montreal: Université de Montreal.
- Moreno Cabrera, J. C. (1994): Curso universitario de lingüística general. T 2: Semántica, pragmática, morfología y fonología. Madrid: Síntesis.
- Pena, Jesús (1991): "La palabra: estructura y procesos morfológicos", Verba, 18, págs. 69-128
- Ramallo, F., G. Rei Doval e X. P. Rodríguez Yáñez (eds) (2000): Manual de ciencias da linguaxe. Vigo: Xerais.
- Scalise, Sergio (1994): Morfologia. Bologna: Il Mulino.
- Spencer, A. (1991): Morphological Theory. Oxford: Blackwell.
- Spencer, A. e A. M. Zwicky (eds.) (1998): The Handbook of Morphology. Oxford: Blackwell.
- Varela Ortega, S. (1990): Fundamentos de morfología. Madrid: Síntesis.
- Villalva, Alina (2000): Estruturas morfológicas: unidades e hierarquias nas palabras do português. Lisboa: Fundação Calouste Gulbenkian.

VI. COMPETENCIAS

- Capacidade de recoñecer, caracterizar e clasificar as unidades “palabra” e “morfema” da gramática do galego.
- Habilidade no manexo das diferentes gramáticas e descrições morfolóxicas xerais sobre o galego.
- Capacidade de comprensión e valoración crítica de textos sobre temas de morfoloxía.
- Redacción de traballos e informes científicos.
- Comunicación e cooperación interpersonal. Traballo en equipo, con asunción de responsabilidades individuais e colectivas.

VII. METODOLOXÍA DA ENSINANZA

- Clases teóricas. O profesor expoñerá e explicará os conceptos teóricos de maior dificultade, con apoio do material que recibirá o alumno.
- Clases prácticas. As actividades prácticas consistirán na realización de dous tipos de exercicios: exercicios de comprensión dos conceptos explicados e exercicios de aplicación destes conceptos a textos galegos. Algúns deses exercicios serán dirixidos polo profesor, pero buscando a participación activa dos alumnos; outros exercicios serán realizados directamente polos alumnos, ben individualmente, ben en grupo, e logo serán debatidos e explicados.
- Actividade non presencial dirixida: Seguimento do traballo de morfoloxía do galego que se lle encargará a cada alumno.

VIII. SISTEMA DE AVALIACIÓN E APRENDIZAXE

D)

Para os alumnos con asistencia regular ás aulas, realízase avaliación continua. Para ser avaliados por este procedemento, os estudantes están obrigados a asistir de maneira regular ás clases expositivas e de seminario (asistencia controlada: máximo 6 faltas):

1. A asistencia e a participación activa nas clases e nas distintas actividades nelas desenvolvidas valoraranse cun 10%, de acordo coas observacións e notas do profesor. Control das lecturas marcadas e doutras encargas puntuais para o uso na aula (10%).
3. Traballo de curso sobre temas do programa (30% da cualificación final).
4. Probas escritas, en data anunciada previamente (50% da cualificación total).

II)

Os exames finais de xuño e xullo resérvanse para aqueles estudantes que non logren superar a materia polo sistema de avaliación continua e para os que queiran mellorar a cualificación. Consistirán:

1. Nunha proba escrita sobre o programa da materia desenvolto ao longo do curso, con parte expositiva e parte práctica (70%);
2. Na presentación do traballo de curso obrigatorio e acordado co profesor (30%). De estar aprobado, gardarase a cualificación obtida no traballo para as convocatorias de xullo e/ou setembro.

IX. TEMPO DE ESTUDOS E DE TRABALLO PERSOAL

A materia consta de 6 créditos ECTS, que equivalen a un total de 150 horas que cada alumno debe dedicar ao seu seguimento e estudo, dentro e fóra da aula. A distribución das horas de actividade presencial e non presencial desta materia faise conforme se indica no cadro seguinte:

Actividades presenciais	Horas
Sesións expositivas (CT)	30
Sesións de seminario e prácticas (CS/P)	14
Sesións de titoría programadas (TE)	1
Sesións de avaliación	3
Sesións de revisión	3
Total de horas de actividade presencial	51

Actividades non presenciais	Horas
Estudo e preparación de actividades programadas na clase	50
Realización de traballos de diverso tipo	25
Lecturas	15
Preparación de exames	10
Total de horas non presenciais	100

X. CALENDARIO PREVISTO PARA AS ACTIVIDADES PRESENCIAIS

Xaneiro	Luns	30/01/12	Presentación da materia	TE
	Martes	31/01/12	Tema I.1	CT
Febreiro	Mércores	01/02/12	Tema I.1	CT
	Luns	06/02/12	Prácticas	CS/P
	Martes	07/02/12	Tema I.2	CT
	Mércores	08/02/12	Tema I.2	CT
	Luns	13/02/12	Prácticas	CS/P
	Martes	14/02/12	Tema I.3	CT
	Mércores	15/02/12	Tema I.3	CT
	Mércores	22/02/12	Tema I.4	CT
	Luns	27/02/12	Prácticas	CS/P
	Martes	28/02/12	Tema I.4	CT
	Mércores	29/02/12	Tema I.5	CT
Marzo	Luns	05/03/12	Prácticas	CS/P
	Martes	06/03/12	Tema I.5	CT
	Mércores	07/03/12	Tema I.5	CT
	Luns	12/03/12	Prácticas	CS/P
	Martes	13/03/12	Tema I.5	CT
	Mércores	14/03/12	Tema I.6	CT
	Luns	19/03/12	Prácticas	CS/P
	Martes	20/03/12	Tema I.6	CT
	Mércores	21/03/12	Tema I.7	CT

	Luns	26/03/12	Prácticas	CS/P
	Martes	27/03/12	Tema I.7	CT
	Mércores	28/03/12	Exame	
Abril	Luns	09/04/12	Revisión	CS/P
	Martes	10/04/12	Tema II.1	CT
	Mércores	11/04/12	Tema II.2	CT
	Luns	16/04/12	Prácticas	CS/P
	Martes	17/04/12	Tema II.3	CT
	Mércores	18/04/12	Tema II.3	CT
	Luns	23/04/12	Prácticas	CS/P
	Martes	24/04/12	Tema II.3	CT
	Mércores	25/04/12	Tema II.3	CT
	Luns	30/04/12	Prácticas	CS/P
Maiο	Mércores	02/05/12	Tema II.4	CT
	Luns	07/05/12	Prácticas	CS/P
	Martes	08/05/12	Tema II.4	CT
	Mércores	09/05/12	Tema II.5	CT
	Luns	14/05/12	Prácticas	CS/P
	Martes	15/05/12	Tema II.5	CT
	Mércores	16/05/12	Tema II.5	CT
	Luns	21/05/12	Prácticas	CS/P
	Martes	22/05/12	Tema II.5	CT
	Mércores	23/05/12	Tema II.6	CT
	Luns	28/05/12	Prácticas	CS/P
	Martes	29/05/12	Tema II.6	CT

	Mércores	30/05/12	Exame	CT
Xuño	Luns	04/06/12	Revisión	
	Martes	05/06/12	Exame	
	Mércores	06/06/12	Revisión	